

[Rosing.]

om, at valgets gyldighed skal godkendes på grundlag af det modtagne valgmateriale. Vel, men forfatningskommissionen ønskede, at grønlandske mandater skulle have samme skæbne som de øvrige. Når folketinget er opløst, gælder dette også for dem, uanset om der på samme tid kunne foretages valg i Grønland eller ej. Dette vil jeg kalde noget helt andet end den samme skæbne. Jeg må have lov til at sige, at der hidtil har været taget lovlig lidt hensyn til Grønlands repræsentation i tinget i så henseende. Havde vi den samme skæbne, måtte vi have krav på, at godkendelsen af vore mandater skete omtrent på samme tid, selv om der i så tilfælde måtte gennemføres en ordning, der afveg lidt fra den, man har hernede. Sidste folketingsvalg foregik den 5. november 1960, og vore kollegers valg blev godkendt den 30. i samme måned, mens vi kun fik lov til at overvære møderne som ganske almindelige tilhørere og måtte vente på godkendelse af vort valg indtil 12. januar 1961.

Denne ventetid kunne let blive endnu længere på grund af de klimatiske og de deraf følgende vanskelige trafikale forhold i Grønland, hvis valget skete midt om vinteren. I denne vinter har vi erfaret, at det let kunne blive sådan, at regeringen på et ubelejligt tidspunkt kom i mindretal netop på den tid, hvor vi endnu har den gældende, ganske utilstrækkelige valglov i Grønland, og hvor enhver valghandling deroppe under de nuværende vanskelige klimatiske forhold er ganske utænkelig. Man tænke blot på, at det har været 14 dage for et enkelt landsrådsmedlem at komme fra Umanak til landsrådsmødet i Godthåb i begyndelsen af marts, for ikke at tale om at medlemmet fra Upernavik ikke engang kunne deltage i mødet på grund af de vanskelige vejforhold. Man kan forstå, at det ville være måneder at samle valgmateriale, hvis der i denne vinter blev foretaget valg her og i Grønland samtidig. I så tilfælde ville godkendelse af et grønlandsk valg efter de nu-gældende regler først kunne ventes om flere måneder. Det høje ting må derfor gennem denne lovgivning give os en hel hånd i stedet for 3-4 fingre.

Forholdene gør det også nødvendigt, at der i lovforslaget gives en bemyndigelse for landshøvdingen til at foretage visse af-

vigelser fra lovens regler, således at denne kommer til at omfatte hele Grønland. Det forannævnte eksempel med den besværlige rejse for landsrådsmedlemmer viser tillige, at denne bemyndigelse er ganske berettiget. Man skal nemlig være på det pågældende sted for at kunne bedømme situationen, og den bemyndigelse, som § 43 giver udtryk for, virker som en ventil i den lov for Grønland, som omfatter et så stort landområde med et klima, der slet ikke kan sammenlignes med det egentlige Danmarks.

Den foreslåede § 5a handler om de personer, der midlertidigt opholder sig i de områder, som ikke er omfattet af den kommunale inddeling. Den foreslåede ordning finder jeg er en god løsning af problemet, som det før har været vanskeligt at tage stilling til. Sådanne folk, som ikke har noget tilknytningsforhold til deres nærmere boende grønlandske naboer, må jo ikke have indflydelse på et valg i Grønland.

Om ændringsforslaget vedrørende fortegnelse over opstillingskredse har jeg ikke nogen bemærkninger, da jeg selv under mine rejser har erfaret, at vælgerne i Østgrønland hellere vil høre under 1. opstillingskreds, netop fordi erhvervs- og naturforholdene og som følge heraf interesserne i højere grad svarer til forholdene i Nordgrønland end til forholdene i Sydgrønland. For Holsteinsborgdistriktets vedkommende kan jeg kun sige, at den derboende befolkning føler sig hørende til de befolkningsgrupper, der bor i den sydlige del af Vestgrønland. Derfor bliver det naturligste, at dette distrikt er henført under 2. opstillingskreds.

Med disse bemærkninger vil jeg på det varmeste anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Ministeren for Grønland (Mikael Gam): Jeg har ikke mange bemærkninger at gøre til de ærede ordførere. Jeg vil blot sige, at det skulle glæde mig meget, om man i det udvalg, som bliver nedsat, kunne komme frem til en løsning af det vanskelige problem om mandaternes hurtigere godkendelse. Det skulle glæde mig overordentlig meget, om man kunne komme en løsning af dette problem noget nærmere, end det hidtil er lykkedes for os, også i dette tilfælde.

Jeg vil gerne særlig takke det ærede medlem hr. Rosing for hans, jeg kan godt sige